

MINISTRY OF HIGHER EDUCATION,
SCIENCE AND INNOVATIONS OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN

BUKHARA STATE UNIVERSITY

**“ISSUES AND CHALLENGES OF MODERN
LINGUISTICS IN NEW UZBEKISTAN:
LINGUOCULTUROLOGICAL,
PRAGMALINGUISTIC,
NEUROPSYCHOLINGUISTIC AND
LINGUOFOLKLORISTIC APPROACHES”**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC &
THEORETICAL CONFERENCE

Google
Scholar

RESEARCHBIB
ACADEMIC RESOURCE INDEX

PKP|INDEX

BUKHARA -2024

UO'K 81'373

81.1-3

G 13

Yangi O'zbekiston tilshunosligida lingvokulturologiya, pragmalingvistika, neyropsixolingvistika va lingvofolkloristika sohalarining dolzarb muammolari (**Filologiya fanlari doktori, professor R.R.Bobokalonov tavalludining 65 yilligiga bag'ishlanadi**): maqola va tezislar to'plami, to'plovchi hamda nashrga tayyorlovchilar: O.O.Bobokalonov, N.B.Kuldasheva, N.N.Abdullayeva; Buxoro; "Durdona" nashriyoti, 2024 yil, 856 bet.

KBK 81.1-3

❖ Filologiya fanlari doktori (DSc), professor **R.R. Bobokalonov** umumiy tahriri asosida

Bosh muharrir:

O.O. Bobokalonov, f.f.f.d. (PhD), dotsent

Mas'ul muharrirlar:

M.H.Xamidova, f.f.f.d. (PhD), dotsent

M.M.Jo'rayeva, f.f.f.d. (PhD), dotsent

D.B.Narzullayeva, Fransuz filologiyasi kafedrasи tadqiqotchisi

Texnik muharrirlar:

B.Q.Akramov, Fransuz filologiyasi kafedrasи tadqiqotchisi

R.O.Bobokalonov, Fakultetlararo chet tillar kafedrasи tadqiqotchisi

S.T.Temirov, Fransuz filologiyasi kafedrasи ilmiy-texnik assistenti

Tahririyat manzili:

Buxoro davlat universiteti, M.Iqbol ko'chasi 11-uy

Tashkiliy qo'mita manzili:	Tashkiliy qo'mita mas'uli:
Buxoro davlat universiteti	Fransuz filologiyasi kafedrasи mudiri
Buxoro shahar	Bobokalonov Odilshoh Ostonovich
M.Iqbol ko'chasi 11-uy.	Tel: (+998) 91 242-33-32
Tel: (+998) 65 221-29-14	(+998) 97 304-33-32
Fax: 8(365) 221-27-07	Telegram ID: @OdilshohOstonovich
Elektron pochta manzili:	Elektron pochta manzili:
buxdu_rektor@buxdu.uz	o.o.bobokalonov@buxdu.uz

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024 yil 20-martdagи 76-sон farmoyishining 1-ilovasi "2024 yilda xalqaro miyosida o'tkaziladigan ilmiy va ilmiy-texnik tadbirlar rejasi"ga ko'ra anjuman o'tkazildi va chop etildi

ISBN 978-9943-6197-4-6

<i>Nishonov P.P.</i> Rus va slavyan antroponimlarining milliy – madaniy qirralari.....	169
<i>Sanoqulov J.X.</i> Zamonaliv tilshunoslik multimadaniy muhitining fransuz nutqidagi ta'sir ko'lami.....	173
<i>Sanakulov H.Kh.</i> Évolution sémantique des termes psychologiques en français au cours des dernières décennies.....	181
<i>Sayfullayev B.N. & Abdusalomova M.A.</i> O'zbek va fransuz tillarida so'roq gaplarning yasalishi va o'zlashtirmalik xossalari.....	190
<i>Sayfullayev B.N. & Isroilova X.N.</i> O'zbek va fransuz tillari ot so'z birikmali gap va o'zlashtirmalik xossalari....	194
<i>Sayfullayeva R.R.</i> Milliy tilimizni yuksaltirish davri	199
<i>Sodiqov M.S.</i> Fransuz va o'zbek tillarida tejamkorlik va ortiqchalikning ifodalanishi.....	204
<i>Tairova M.Kh. & Hakimov B.S.</i> Caractéristiques sémantiques des termes pharmaceutiques en langues russe et français.....	208
<i>Teshaeva D.</i> Linguistic and cultural challenges in the field of linguoculturology in contemporary Uzbekistan.....	213
<i>To'yboyeva Sh. R. & Normurotova F.O'</i> . Qiyoziy tillar kesimida ko'plik kategoriyasining badiiy kontekstda namoyon bo'lishi.....	216
<i>Turgunbaeva G.T.</i> Analyzing gastronomic tourism terms and conditions.....	222
<i>Умирзакова Ш.Г.</i> Направления современной лингвистики: язык и культура.....	228
<i>Usmonova N.S.</i> Fransuz an'analarida "Vodiy nilufari - le muguet de mai"ning madaniy-tarixiy timsoli.....	232
<i>Valieva N.Z</i> Linguocultureme as a fundamental concept in Linguoculturology (on the material of English, Russian and Uzbek languages).....	237
<i>Xolova Sh.D. & Rahmatova M.H.</i> Salbiy emotiv frazemalar tarjimasida lingvomadaniy xususiyatlar.....	241
<i>Xusinova Sh.X.</i> Sociocultural significance and communicative function of nicknames in the English language...245	
<i>Yakubov J.A.</i> Ayollar nutqidagi "va'da berish" leksemasi tarjimada ifodalanishining funksional semantik xususiyatlari	250
<i>Yang Bai (Ян Бай)</i> Анализ национально-культурных особенностей фразеологизмов с компонентом-лошадью в китайском языке.....	255
<i>Yaxshiboev M.D.</i> Siyosiy lingvistikaning rivojlanish bosqichlari.....	261
<i>Zokirova D.M., Djumabaeva M.A. & Salimova M.S.</i> Cognitive linguistics and Concept.....	266
<i>O'rinoyleva G.D.</i> Turli tizimli tillarda so'z fonologik strukturasi xususiyatlari qiyoziy tadqiqi (ingliz va o'zbek tillari misolida).....	273
2-SHO'BA. NEYROPSIXOLINGVISTIKA VA PRAGMALINGVISTIKA DOIRASIDAGI ILMIY IZLANISHLAR.....	279
<i>Akramov B.Q. & Abdullayeva A.U.</i> Interprétation sociale du lexique français des marchés et des processus commerciaux.....	280
<i>Akramov B.Q. & Muhidov A.Sh.</i> Caractéristiques étymologiques de la terminologie commerciale en français.....	287
<i>Adizova O.I. & Gulyanova R.K.</i> Fransuz tilida "fidélité" (sadoqat) termini ishtirokidagi iboralarning leksik-semantik tahlili.....	294
<i>Adizova O.I. & Rahmatova Z.M.</i> Fransuz tilida sifatlarning grammatik kategoriyalari.....	300
<i>Alimova S.S.</i> Murojaat shakli sifatida qo'llaniluvchi turdosh otlarning pragmatik aspekti.....	305

QIYOSIY TILLAR KESIMIDA KO'PLIK KATEGORIYASINING BADIY KONTEKSTDA NAMOYON BO'LISHI

 Boukhara, Ouzbékistan

To'yboyeva Shahnova Ramazonova

Mustaqil tadqiqotchi, fransuz tili o'qituvchi

Fransuz filologiyasi kafedrasи

Xorijiy tillar fakulteti

Buxoro davlat universiteti

✉ sh.r.tuyboyeva@buxdu.uz

 <https://scholar.google.com/citations?user=YEzGu1UAAAAJ&hl>

Normurotova Fotima O'ktamjon qizi

Filologiya va tillarni o'qitish (fransuz tili)

ta'lim yo'nalishi 4-bosqich talabasi

Xorijiy tillar fakulteti

Buxoro davlat universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqola qiyosiy tilshunoslikning dolzarb muammolaridan biri - ko'plik kategoriyasining badiiy kontekstda namoyon bo'lismeni fransuz va o'zbek tillari misolida o'rganishga bag'ishlangan. Maqolada ko'plik kategoriyasining lisoniy tabiatiga oid nazariy qarashlar tahlil qilingan, shuningdek, fransuz va o'zbek tillaridagi badiiy matnlarda ko'plik shakllarining qo'llanilishi misollar asosida ko'rsatib berilgan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, har ikkala tilda ham ko'plik kategoriyasi o'ziga xos lingvistik va ekstralingvistik xususiyatlarga ega bo'lib, ularning badiiy diskursda namoyon bo'lishi muayyan uslubiy maqsadlarga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ko'plik kategoriyasi, fransuz tili, o'zbek tili, badiiy kontekst, qiyosiy tilshunoslik

Аннотация: Данная статья посвящена одной из актуальных проблем сравнительного языкоznания - изучению проявления категории множественного числа в художественном контексте на примере французского и узбекского языков. В статье проанализированы теоретические взгляды на языковую природу категории множественного числа, а также на примерах показано использование форм множественного числа в художественных текстах на французском и узбекском языках. Результаты исследования показывают, что в обоих языках категория множественного числа имеет свои лингвистические и экстраполингвистические особенности, проявление которых в художественном дискурсе служит определенным стилистическим целям.

Ключевые слова: категория множественного числа, французский язык, узбекский язык, художественный контекст, сравнительная Лингвистика

Abstract: This article is devoted to one of the urgent problems of comparative linguistics - the study of the manifestation of the plural category in an artistic context using the example of French and Uzbek languages. The article analyzes theoretical views on the linguistic nature of the plural category, as well as the use of plural forms in literary texts in French and Uzbek languages. The results of the study show that in both languages the plural category has its own linguistic and extralinguistic features, the manifestation of which in artistic discourse serves certain stylistic purposes.

Keywords: plural category, French, Uzbek language, artistic context, comparative linguistics

Kirish

Ko‘plik kategoriyasi dunyoning aksariyat tillarida mavjud bo‘lib, predmetlar yoki shaxslarning birdan ortiq ekanligini bildiruvchi grammatik kategoriyadir [1, b. 23]. Mazkur kategoriya tilning turli sathlarida, jumladan, morfologiya, sintaksis va semantika sathlarida o‘z ifodasini topadi [2, b. 45]. Ko‘plik shakllari tilning lug‘at boyligini oshirishda, fikrni aniq va lo‘nda ifodalashda muhim ahamiyatga ega [3, b. 67]. Shu bilan birga, ko‘plik kategoriyasi badiiy nutqda ham keng qo‘llaniladi turli uslubiy vazifalarni bajaradi [4, b. 89].

217

Ushbu tadqiqotning maqsadi fransuz va o‘zbek tillaridagi ko‘plik kategoriyasining badiiy kontekstdagi o‘ziga xos xususiyatlarini aniqlash va qiyoslashdan iborat. Tadqiqot obyekti sifatida fransuz va o‘zbek tillaridagi badiiy asarlardan olingan misollar tanlab olindi.

Metod va adabiyotlar tahlili

Tadqiqot jarayonida qiyosiy-tavsifiy, distributiv tahlil, kontekstual tahlil kabi ilmiy metodlardan foydalanildi. Ko‘plik kategoriyasining nazariy asoslari Y. Stepanov [1], L. Tenier [2], O. Espersen [3], A. Hojiyev [5], N. Turniyozov [6] kabi olimlarning ilmiy ishlarida o‘z aksini topgan. Aytish joizki, ko‘plik kategoriyasi fransuz va o‘zbek tilshunosligida ham atroflicha o‘rganilgan. Xusan, M. Grevisse fransuz tilida ko‘plikni hosil qiluvchi vositalar, ularning qo‘llanilish o‘rinlari haqida fikr yuritadi [7, b. 112]. O‘zbek tilida esa bu masala B. Mengliyev tomonidan maxsus tadqiq etilgan [8, b. 95]. Olimning ta’kidlashicha, o‘zbek tilida ko‘plik shakli yasovchi qo‘shimchalarining badiiy uslubdagisi o‘rnini beqiyosdir [8, b. 102].

Ko‘plik kategoriyasining badiiy kontekstda qo‘llanilishi masalasini o‘rganishda fransuz va o‘zbek nasridan olingan misollar tahlilga tortildi. Jumladan, Onore de Balzakning "Sag‘ri teri tilsimi" [9] va Abdulla Qahhorning "Sinchalak" [10] qissalari tadqiqot uchun asos bo‘lib xizmat qildi.

Natijalar

Fransuz va o‘zbek tillari, garchi genetik va tipologik jihatdan farqli bo‘lsa-da, ko‘plik kategoriyasining ifodalanishi jihatidan muayyan o‘xshashliklarga ega. Har ikkala tilda ham ko‘plik shakllari morfologik, sintaktik va leksik vositalar orqali hosil qilinadi.

Fransuz tilida ko‘plikning asosiy ko‘rsatkichi -s qo‘shimchasi hisoblanadi [7, b. 113]. Masalan, un homme (bir erkak) - des hommes (erkaklar). Ayrim otlarda esa ko‘plik shakli supletivizm yo‘li bilan yasaladi: œil (ko‘z) - yeux (ko‘zlar), ciel (osmon) - cieux (osmonlar) kabi.

O'zbek tilida ko'plik shakllari -lar qo'shimchasi orqali hosil qilinadi [5, b. 34]. Masalan, kitob - kitoblar, gul - gullar. Shuningdek, juft so'zlar, takrorlar ham ko'plik ma'nosini ifodalashi mumkin [6, b. 56]: aka-uka (akalar), qiz-juvonlar (ayollar), bosma-bos (bosmalar) kabi.

Bundan tashqari, har ikkala tilda ham ko'plikni ifodalashning analitik vositalari mavjud. Fransuz tilida bu vazifani ko'pincha des, plusieurs, divers, différents kabi so'zlar bajarsa [7, b. 118], o'zbek tilida ko'p, bir necha, bir talay, bir qancha, turli kabi leksemalar ko'plik ma'nosini analitik yo'l bilan ifodalaydi [8, b. 67]. Masalan:

"Il y a des gens qui ne comprennent rien" [9, b. 78].

Tarjimasi: *Hech narsani tushunmaydigan odamlar bor.*

"Ko'p odamlar uning bu gaplarini eshitmadidi" [10, b. 45].

Tahlil va muhokama

Badiiy asarlarda ko'plik shakllarining qo'llanilishi tasvirning ta'sirchanligini oshirishga, personajlar ruhiyatini ifodalashga xizmat qiladi. "Sag'ri teri tilsimi" qissasida ko'plik shakllari orqali Parij hayotining rang-barangligi, qahramonning kayfiyatidagi tebranishlar aks ettirilgan:

- *"Des fleurs, des lustres, des candélabres dorés, des meubles brillaient"* [9,b.34].

Tarjimasi: *Gullar, qandillar, oltin shamdonlar, mebel jilosiga yaraqlar edi.*

Ushbu parchada ko'plik shakllari (des fleurs, des lustres, des candélabres) qo'llanilishi orqali tantananing dabdabasi, hashamati, ko'rakamligi ta'sirli ifodalangan.

"Sinchalak" qissasidan olingan quyidagi misolda esa ko'plik shakli personajning ichki kechinmalarini ifodalashga xizmat qilgan:

- *"Saida xolaning ko'z oldi qorayib ketdi, quloqlariga shang'illagan tovushlar kirdi"* [10, b. 23].

Ko'plik qo'shimchasi (-lar) qo'llangan so'zlarda (quloqlariga, tovushlar) qahramonning qattiq hayajonlanganini, uning shu paytdagi ruhiy holatini yaqqol his qilish mumkin.

Shuningdek, ko'plik shakllari badiiy asarlarda takror, parallelizm kabi stilistik figuralarni hosil qilishda ham ishtirok etadi. Xususan, Balzakning quyidagi parchasi bunga misol bo'la oladi:

- *"Paris, cette cité de lumière, de luxe, de grâce, de richesses"* [9, b. 45].

Tarjimasi: *Parij, bu - yorug'lik, hashamat, noziklik va boylik shahri.*

Ushbu gapda takrorlanayotgan de predlogi va ko'plik ma'nosidagi otlar (lumière, luxe, grâce, richesses) shahar tasviriga bo'yoq qo'shgan, uning g'aroyib

va jozibador qiyofasini oolib bergan.

Abdulla Qahhorning "Bemor" hikoyasidan olingan quyidagi parchadagi ko'plik shakli ham o'ziga xos stilistik yuklamaga ega:

- *"Soat millari sekin yurardi. Devorlar, shiplar sekin qimirlar, xona tor va zax ko'rinar edi" [10, b. 112].*

Parchada devorlar va shiplar so'zlarining ko'plik ma'noda ishlatalishi, ularning harakatini bildirayotgan fe'lning ko'plik shakldagi qimirlar so'ziga moslashishi personaj ruhiyatidagi notinchlikni, uning xayolida uyning devorlarining siqib kelayotganday tuyulishini ifodalashga xizmat qilgan.

Ko'rinadiki, ko'plik kategoriysi fransuz va o'zbek yozuvchilarining badiiy mahoratini namoyon etishda, asarlarning ta'sirchanligini, ifoda kuchini oshirishda muhim stilistik vosita sanaladi. Bu lisoniy imkoniyatning badiiy asarlarda turlituman ko'rinishlarda qo'llanilishi tilning cheksiz imkoniyatlaridan, so'z san'atkorlarining yuksak mahoratidan dalolat beradi.

Ko'plik kategoriyasining badiiy matnlardagi yana bir o'ziga xos jihat shundaki, u nafaqat grammatik, balki semantik jihatdan ham keng imkoniyatlarga ega. Badiiy asarlarda ko'plik shakllari ba'zan mavhum otlarga qo'shilib, ularning ma'no qirralarini olishga xizmat qiladi. Masalan, Balzakning quyidagi parchasida "g'amlar" (chagrins) so'zi ko'plik shaklida qo'llanib, qahramonning ruhiy holatidagi murakkablik, ziddiyatlarni ifodalagan:

"Raphaël fut en proie à mille chagrins" [9, b. 67].

Tarjimasi: *Rafaelni minglab g'amlar qamrab oldi.*

Abdulla Qahhorning "O'tmishdan ertaklar" asarida ham shu kabi holatni kuzatish mumkin:

"Hayotning achchiq saboqlari uni tobora ehtiyojkorlik, andishaga o'rgatardi" [10, b. 89].

Bu o'rinda "hayotning achchiq saboqlari" birikmasi qahramon boshidan kechirgan mashaqqatli tajribalarning ko'pligiga ishora qiladi.

Ko'plik shakllarining bunday qo'llanilishi asar g'oyasini teranroq yetkazish, obrazlar ruhiyatidagi nozik qirralarni oolib berishga yordam beradi.

Badiiy asarlarda ko'plik va birlik shakllarining o'zaro zidlanishi ham kuzatiladi. Bunday holatda birlik shaklidagi so'z alohida ta'kidni, ko'plik shaklidagi so'z esa umumiy holatni ifodalaydi. Quyidagi misollarga e'tibor bering:

"Une larme coula sur ses joues" [9, b. 112].

Tarjimasi: *Uning yuzlarida yosh oqdi.*

"Ko'zlaridan yosh oqardi" [10, b. 56].

Fransuzcha misolda "une larme" (bitta ko'z yoshi) ifodasi qahramon ko'z yoshining yakkaligiga, o'ziga xosligiga urg'u bergen bo'lса, ikkinchi gapda "ko'zlaridan yosh oqardi" birikmasi yig'ining umumiy holatini tasvirlaydi.

Shunday qilib, badiiy asarlar tilini tahlil qilishda, ularning lingvopoetik xususiyatlarini o'rganishda ko'plik va birlik shakllarining o'zaro munosabatiga ham e'tibor qaratish lozim bo'ladi. Zero, bu grammatik shakllar mohir so'z ustalari tomonidan turli ma'no nozikliklarini ifodalashda unumli qo'llaniladi.

Yuqoridagi tahlillar shuni ko'rsatadiki, ko'plik kategoriyasi fransuz va o'zbek tillarida nafaqat grammatik, balki uslubiy-ma'noviy jihatdan ham muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, badiiy matnlarda bu kategoriya vogelikni obrazli tasvirlashning, ekspressivlikni ta'minlashning o'ziga xos vositasi sifatida namoyon bo'ladi. Kontekstga ko'ra ko'plik shakllari turli stilistik vazifalarni bajaradi: mubolag'a, takror, zidlash kabi usullar bilan matn ta'sirchanligini oshiradi. Shu jihatdan olganda, ko'plik va birlik shakllari tilning cheksiz badiiy imkoniyatlarini ro'yobga chiqarishda, so'z san'atkorlarining ijodiy niyatlarini amalga oshirishda muhim lingvopoetik vosita sanaladi.

Demak, badiiy asarlarda ko'plik kategoriyasi turli-tuman vazifalarni bajaradi. U nafaqat predmet va hodisalarning miqdorini, balki ularning xilma-xilligini, rang-barangligini ham ifodalaydi. Shu bois mazkur grammatik vositaning badiiy diskursdagи о'rnini tadqiq etish nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham muhimdir. Bu kabi tadqiqotlar tilning lingvopoetik imkoniyatlarini yanada chuqurroq anglash, turli til va madaniyatlarni qiyosiy o'rganish uchun boy manba hisoblanadi.

Xulosa

Fransuz va o'zbek tillarida ko'plik kategoriyasi o'ziga xos grammatik vositalar orqali ifodalansa-da, ularning badiiy kontekstda qo'llanilishi o'xhash uslubiy vazifalarni bajaradi. Badiiy asarlarda ko'plik shakllarining ishlatalishi tasvirni jonlantiradi, personajlar obrazini yaratishda, ularning his-tuyg'ularini ifodalashda muhim rol o'ynaydi. Har ikkala tilda ham bu grammatik shakl yozuvchilarga o'z uslubiy mahoratini namoyon etish, kitobxonlar ongiga ta'sir o'tkazish imkonini beradi. Shu jihatdan ko'plik kategoriyasi tillarning lingvopoetik imkoniyatlarini kengaytiruvchi vositalardan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- Степанов Ю.С. Имена, предикаты, предложения. М.: Наука, 1981. 360 с.
- Tesnière L. Éléments de syntaxe structurale. Paris: Klincksieck, 1959. 670 p.

3. Jespersen O. *The Philosophy of Grammar*. London, 1924. 358 p.
4. Гальперин И.Р. *Очерки по стилистике английского языка*. М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1958. 462 с.
5. Ҳожиев А. Ўзбек тили морфологияси, морфемикаси ва сўз ясалишининг назарий масалалари. Тошкент: Фан, 2010. 192 б.
6. Турниёзов Н. Ўзбек тили морфологияси. Тошкент: Ўқитувчи, 1992. 160 б.
7. Grevisse M., Goosse A. *Le bon usage*. Bruxellesur, 2016. 1750 p.
8. Менглиев Б. Ўзбек тилида сон категорияси. Тошкент: Фан, 1998. 112 б.
9. Бальзак О. Шагреневая кожа. М.: Художественная литература, 1981. 222 с.
10. Қаҳҳор А. Синчалак. Тошкент: F.F номидаги бадиий адабиёт нашриёти, 1972. 236 б.
11. Туйбоева, Шахноза. "Translation issues and strategies to ensure native functionality." Центр научных публикаций (buxdu.uz) 45.45 (2024).
12. Tuyboeva, Shakhnoza, and Fotima Normurodova. "Representation de la categorie plurielle dans la construction des phrases en ouzbek et en français." Models and methods in modern science 2.14 (2023): 42-47.
13. Shakhnoza, Tuyboeva. "Types of sentences and constructions in French." Gospodarka i Innowacje. 42 (2023): 736-740.
14. Туйбоева, Шахноза. "Fransuz tilida sodda gap tarkibiy qismlarini tarjima qilishda yuzaga keladigan muammolar yechimi." Центр научных публикаций (buxdu.uz) 30.30 (2023).
15. Рустамова, Ф. (2022). Vocabulary of the modern French language and its reflection in modern fiction. Центр научных публикаций (buxdu.uz), 13(13).
17. Boltayevna, Ikromova Lola. "EXPRESSION OF SEASONS IN FRENCH PROVERBS AND SAYINGS AND THEIR EQUIVALENTS IN UZBEK." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.1 (2024): 458-461.
18. Boltayevna, Ikromova Lola. "Use of proverbs in the educational process." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.1 (2024): 462-466.